

Učební osnovy

Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět dějepis vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vzdělávací obsah předmětu dějepis přesahuje i do jiných vyučovacích předmětů, zejména do občanské nauky, českého jazyka a literatury, matematiky, fyziky, chemie, zeměpisu a estetické výchovy.

Výstupy RVP ZV jsou rozpracovány do ŠVP, rozvrženého pro primu až kvartu. Ve školním roce 2007/08 probíhá výuka podle ŠVP naší školy závazně v primě. V ostatních ročnících nižšího gymnázia, tj. v sekundě až kvartě, realizujeme rovněž výuku podle ŠVP a připomínky a zkušenosti zde získané můžeme v dalších letech zapracovat do našich ŠVP.

V rámci nižšího stupně gymnázia předmět dějepis zahrnuje částečně následující průřezová témata: výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, environmentální výchova, multikulturní výchova a mediální výchova.

Předmět dějepis je vyučován od primy do kvarty s dvouhodinovou týdenní dotací. Výuka probíhá jak v odborné učebně dějepis, vybavené televizorem, videem a přenosným dataprojektorem, tak v kmenových třídách, z nichž většina je vybavena stacionárními dataprojektory. Obsahově pokrývá chronologický vývoj lidské společnosti od pravěku po současnost.

Cílem předmětu dějepis je nejen informovat o vývoji lidské společnosti v chronologickém sledu od pravěku po současnost, ale především naučit žáky historicky myslet, což je schopnost aplikovat historické poznatky a zákonitosti pro chápání současnosti a projekci do budoucnosti. Předmět přispívá k utváření historického vědomí, k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace, vlasteneckému cítění a vytváření základních mravních hodnot. Učí respektu k základním prvkům demokracie, evropanství a odpovědnému občanskému životu. Vede k citlivému přístupu k přírodě a kulturnímu dědictví, k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování.

Žák je podporován ve schopnostech zaujmout vlastní stanovisko a kriticky posoudit a hodnotit společenské jevy. Obecné historické jevy jsou konkretizovány zařazováním dějin regionálních..

Důležitým cílem je vést žáky k úctě k člověku a životu jako takovému, což je nejlepší prevencí rasistických, xenofobií a extrémistických postojů. V neposlední řadě stojí výchova k toleranci a respektování lidských práv.

V předmětu dějepis je možné využít mnoho mezipředmětových vztahů a to plánovitě, ale i v souvislosti s aktuálními událostmi či aktuálními potřebami ve výuce, resp. při konkrétních reakcích žáků.

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření kompetencí v oboru Dějepis:

1. Strategie směřující ke kompetenci k učení:

- Směřujeme žáky k posouzení vlastního pokroku a ke kritickému hodnocení svých výsledků v rámci hodnocení v předmětu.

- Přibližujeme žákům problematiku dějin kultury a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací pro rozvoj vzdělanosti.
2. Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů:
- Umožňujeme žákům kriticky myslet a činit uvážlivá rozhodnutí.
 - Vytváříme pro žáky praktické problémové úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů.
3. Strategie směřující ke kompetenci komunikativní:
- Nabízíme žákům dostatek možností v řízené diskusi naslouchat promluvám druhých a vhodně na ně reagovat.
 - Vybízíme žáky, aby kladli věcné otázky.
 - Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému tématu.
 - Směřujeme žáky k výstižnému a logickému vyjadřování například při referátech, aktualitách apod.
4. Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální:
- Podporujeme „inkluzi“ (začlenění).
 - Volíme formy práce, které vytváří různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
 - Umožňujeme práci v týmech a tím učíme vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
 - Vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
5. Strategie směřující ke kompetenci občanské:
- Utváříme u žáků vztah k tradicím, národnímu a kulturnímu dědictví.
 - Rozvíjíme zájem o veřejné záležitosti (besedy, setkání, akce města apod.)
6. Strategie směřující ke kompetenci pracovní:
- Požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce na základě předem stanovených kritérií.
 - Umožňujeme žákům vzájemně se radit a pomáhat.
 - Směřujeme žáky k využívání získaných historických poznatků a dovedností v běžném životě.
 - Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a znalostí cizího jazyka.
 - Seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k dějepisu.
 - Utváříme u žáků schopnosti plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data dále zpracovávat a vyhodnocovat.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulky)